

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

købe Jorden tilbage, saa jeg skal ikke her spaa om, hvor store Arealer man kan regne med til Udstykning, naar Flyvepladserne skal genopdyrkes; men i alle Tilfælde vil det da nok blive en Del.

I Sønderjylland ejer Vogelgesangs Höfeverwaltungsgesellschaft ca. 90 Gaarde med et Tilliggende af ca. 3 000 ha. Det er baade Landbrugsjord og, hvad skal jeg sige: fri Jord, det her drejer sig om, og efter sluttet Likvidation vil en meget stor Del af denne Jord kunne bruges til Udstykning. Endvidere hører der til de sønderjyske Præstegaarde betydelige Jordarealer, saaledes til Sognepræsteembederne 5 900 ha, 338 ha til Degneembederne, hvortil kommer 173 ha Kirkejord, i alt 6 412 ha. Menighederne, der ejer disse Arealer, har hidtil været meget tilbøjelige til at afhænde dem, men det er maaske muligt, at man i Forbindelse med Udstykningen af de Vogelgesangske Gaarde vil kunne magelægge eventuelle Arealer, der ikke egner sig til Udstykning, med udstykningsmodne Arealer under Præstegaardene.

Endelig vil der jo ved Formuekonfiskation i Forbindelse med Retsforfølgningen mod Landsforræderne vel ogsaa komme nogen Jord til Udstykning, men her maa vi afvente Udfaldet af de løbende Retssager.

Personlig har jeg den Opfattelse, at der i den kommende Tid vil vise sig et betydeligt større Udbud af Jord over hele Landet, end vi har regnet med indtil nu.

Af andre Vanskeligheder, der lægger sig hindrende i Vejen for Udstykningen, maa jeg nævne de øjeblikkelige høje Byggeomkostninger. De Bygninger, der i 1914 kostede ca. 6 000 Kr., og som i 1939 var steget til ca. 12 000 Kr., koster nu ifølge de af Statistisk Departement pr. 15. September 1945 foretagne Beregninger 24 742 Kr.

Jeg har altid hørt til dem, der holdt paa — og det gør jeg fremdeles —, at de Brugere, der skal starte, skal starte paa Vilkaar, der giver dem en fair Chance; de skal have Mulighed for at klare sig økonomisk, for en Lovgivning, der skaber et Proletariat, vil altid være af det onde. Som Følge deraf indeholder Lovforslaget Bestemmelser om Forhøjelse af Byggelaanet, saaledes at Byggeomkostningerne i alt væsentligt dækkes. Men det maa jo befyrgtes, at en saa stor Gæld vil tynge de nyoprettede Brugs Økonomi over Evne, og derfor indeholder Lovforslaget tillige forskellige Bestemmelser, der tilsigter en Lettelse af denne Byrde. Saaledes foreslaas den rentefri Del af Laanet sat op fra 50 pCt. til 60 pCt., og samtidig

foreslaas de aarlige Afdrag nedsat dels ved, at i alt kun 80 pCt. af Laanet skal tilbagebetales gennem Afdrag, dels ved, at Afdragets Størrelse nedsættes fra 1 pCt. aarlig af den oprindelige Hovedstol til 0,8 pCt. aarlig. Paa dette Grundlag kommer Husmændene, der etablerer sig nu, til i de første 5 Aar, hvor Byggelaanet er afdragsfrit, at betale 392 Kr. om Aaret i Rente. Derefter svares der 588 Kr. i aarlig Ydelse, omfattende Rente og Afdrag af $\frac{2}{3}$ af den rentefri Del af Gælden, i 50 Aar. Naar de $\frac{2}{3}$ af den rentefri Del af Laanet er afdraget, betales der af den rentepligtige Del af Laanet en fast aarlig Ydelse paa 588 Kr., omfattende Rente og Afdrag. Denne Del af Laanet vil herved blive indfriet i Løbet af 27—28 Aar.

Til Sammenligning kan jeg oplyse, at der af de i 1939 i Medfør af Lov Nr. 136 af 13. April 1938 bevilgede Byggelaan, hvis Maksimum var 12 000 Kr. med Rentefrihed for 3 000 Kr., i de første 5 Aar betaltes 360 Kr. i Rente, hvorefter Laanet forrentes og afdrages med en fast aarlig Ydelse paa 480 Kr. Den rentefri Del af Laanet indfries paa 25 Aar og den rentepligtige Del paa ca. 35 Aar. Efter at Byggelaanets Maksimum ved Lov Nr. 452 af 22. December 1939 forhøjedes til 14 000 Kr. med Rentefrihed for 3 500 Kr., blev de tilsvarende Tal: 420 Kr. i Rente i de første 5 Aar, derefter en fast aarlig Ydelse paa 560 Kr., og Laanets Længde var ligeledes 25 Aar og ca. 35 Aar for henholdsvis den rentefri og den rentepligtige Del af Byggelaanet. Som ærede Medlemmer vil se, fremgaar det af disse Tal, at den aarlige Ydelse ikke vil stige væsentligt, saafremt Reglerne i Lovforslaget gennemføres, selv om Byggelaanet er blevet fordoblet siden 1939.

Med Hensyn til de 20 pCt. af Byggelaanet, hvoraf der hverken svares Rente eller Afdrag, indeholder Lovforslagets § 2 Bestemmelser, der tilsigter, at Beløbet som en Spærreprioritet skal hæftes paa Ejendommen i 20 Aar fra Laanets Udbetaling. Inden for dette Tidsrum forfalder Beløbet til Tilbagebetaling, hvis Bruget søges overdraget til andre end den hidtidige Bruger Livsarving eller hans efterlevende Ægtefælle. Hvis Overdragelsen ikke bærer Præg af Spekulation i de høje Priser paa Landejendomme, vil der dog være Adgang til at meddele Fritagelse for Tilbagebetaling. For saa vidt Ejerskifte finder Sted efter 10 Aar fra Laanets Udbetaling, er det Hensigten som Regel at nedsætte det Beløb, der skal betales tilbage, med $\frac{1}{10}$ for hvert Aar ud over de første 10 Aar, saaledes at